

188 §
MIKROLIIKENNELUPAEHTOJEN HYVÄKSYMINEN

VRK/241/08.00.00/2025

Tekninen lautakunta 28.10.2025 § 161

Kaupungininsinööri Jani Viljakainen, p. 040 843 0500

Varkaudessa on ollut vuokrattavana yhteiskäyttöisiä sähköpotkulautoja kesäisin vuosina 2023 ja 2024, kesällä 2025 vuokratoimintaa ei ollut. Toimijana on ollut kaksi eri operaattoria ja vuokrattavia sähköpotkulautoja on ollut noin 300 kpl kesäkauden aikana.

Tähän saakka sähköpotkulautojen tai muiden yhteiskäyttöisten, kevyiden ajoneuvojen vuokraustoimintaa ei ole laissa säädelty. Vuodesta 2023 saakka kaupungissa on ollut käytössä kirjallinen ohjeistus, jolla palveluntarjoajia on opastettu toimimaan liikenneturvallisesti ja esteettömästi (tela 7.2.2023 § 23). Yhteiskäyttöisille sähköpotkulaudoille ominaista on se, että ne pysäköidään jalkakäytävien, pyöräteiden ja ajoratojen varsille. Hallitsemattomana pysäköinti varaa katutilaa muulta käytöltä, heikentää esteettömyyttä ja kasvattaa vahinkoriskiä sekä talviaikaan hankaloittaa kunnossa-pitoa.

Lakimuutos

Laki liikenteen palveluista on muuttunut 1.8.2025. Jatkossa yhteiskäyttöisiä kevyitä sähköajoneuvoja, kuten sähköpotkulautoja sekä polkupyöriä tai moottorilla varustettuja polkupyöriä ammattimaisesti vuokraava toimija tarvitsee luvan toimia kunnan hallinnoimalla alueella. Teknisen lautakunnan päätöksellä (tela 24.6.2025 § 111) mikroliikennelupa otetaan Varkaudessa käyttöön 1.1.2026.

Kunnan on myönnettävä lupa kaikille hakijoille. Kunta saa periä maksun hakemuksen käsittelystä. Kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Kunta määrittelee luvan pituuden, mutta se voi olla voimassa korkeintaan 5 vuotta kerrallaan. Kunta voi asettaa lupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaana- pidon kannalta tarpeellisia tai välttämättömiä ajallisia tai alueellisia ehtoja. Mikäli luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehtoja, eikä korjaa toimintaansa kunnan antamasta huomautuksesta huolimatta, ja havaittua puutetta on pidettävä olennaisena, kunta voi peruuttaa mikroliikenneluvan. Lakiin ajoneuvojen siirtämisestä on lisätty 1.8.2025 pykälä, jonka mukaan kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa välittömästi lähi- tai varastosiirron, mikäli mikroliikenneluvan piirissä oleva ajoneuvo on pysäköity mikroliikenneluvan vastaisesti. Ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen korvaamaan siirtoprosessista kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Lupaehtojen valmisteluprosessi ja vuorovaikutus

Tekninen toimi on valmistellut mikroliikenneluvan ehtoja yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Mikroliikennelupaehdot koskevat katu- ja viheralueita sekä toimitilojen ja liikuntapalveluiden hallinnoimia alueita. Lupaehtojen luonnosta on esitelty syksyn 2025 aikana vanhus- ja vammaisneuvostoissa sekä nuorisovaltuustossa. Lisäksi on pyydetty kommentteja kaa-

voittajalta sekä rakennusvalvonnalta. Asettamalla lupaehdot julkisesti nähtäville, varataan sidosryhmille mahdollisuus antaa lausuntonsa asiaan.

Mikroliikenneluvan tavoitteet ja sisältö

Mikroliikenneluvan tavoitteena on parantaa koettua ja todellista liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä, vähentää sähköpotkulaudoilla tapahtuneita onnettomuuksia sekä helpottaa katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapitoa, mutta säilyttää silti palveluntarjoajille mahdollisuus harjoittaa liiketoimintaansa.

Mikroliikenneluvan lupaehdoissa määrätään pysäköintikieltoja alueille, joita ei ole tarkoitettu pysäköintiin. Näitä ovat mm. urheilukentät, päiväkodit, koulut ja puistot. Liikenneturvallisuuden lisäämiseksi yleisnopeusrajoituksiksi määrätään 8 km/h Kauppakadulla välillä Taipaleentie (Vt23)-Sandvikeninkatu sekä Taulumäen ja Päiviönsaaren torialueilla. Viikonloppu öisin klo 22–05 (pe-su) välisenä aikana suurin sallittu nopeus koko toiminta-alueella on 10 km/h. Yöaikaan sattuu merkittävä osuus onnettomuuksista ja nopeusrajoituksella pyritään ehkäisemään niitä. Nopeusrajoitukset eivät koske sähköpyöriä. Lisäksi palveluntarjoajien on sovelluksessaan opastettava käyttäjiä turvalliseen liikennekäyttäytymiseen ja suositeltava kypärän käyttöä.

Esteettömyyden parantamiseksi asetetaan pysäköintikieltoja kohtiin, joissa pysäköinti aiheuttaa erityistä vaaraa. Sallittuja pysäköintialueita on osoitettu Päiviönsaaren ja Taulumäen torien yhteyteen. Sallittuja paikkoja voidaan osoittaa myöhemmin muuallekin, kunhan asiasta käydään neuvotteluja operaattoreiden kanssa ennen toiminnan käynnistymistä. Tavoitteena on keskittää pysäköintiä tiettyihin kohtiin. Operaattoreita veloitetaan opastamaan sovelluksessaan käyttäjät pysäköimään ehtojen mukaisesti ja vaatimaan käyttäjiä ottamaan kuva pysäköinnistä ajon päätteeksi.

Talvikunnossapidon helpottamiseksi toimintakautta rajoitetaan. Vuosittainen toimintakausi on 1.5–15.10 välinen ajanjakso. Kunnossapidon mahdollistamiseksi ja liikenneturvallisuussyistä toimintaa on mahdollista olla ainoastaan sulan maan aikaan, ja muulloin palveluntarjoajien on pidettävä ajoneuvot pois kaupungin hallinnoimalta alueelta. Kadunpitäjälle esitetään annettavan harkintavaltaa n. 10 vuorokauden joustamiseen määräajoista mikäli keliolosuhteet sen sallivat.

Kaupunki voi tapahtumien, väen kokoontumisten ja tilapäisten työmaiden aikana asettaa tilapäisiä nopeusrajoituksia, ajo- tai pysäköintikieltoalueita tai pysäköintipaikkoja.

Tiettyyn paikkaan sidotut rajoitukset toteutetaan palveluntarjoajien sovelluksessa teknisesti geoaitaamalla, joten käyttäjä ei pysty toimimaan niiden vastaisesti.

Arvio mikroliikenneluvan käyttöönoton vaikutuksista

Mikroliikenneluvan käyttöönotolla ennakoitaan olevan liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä parantava vaikutus, ja sen ennakoitaan helpottavan talvi- ja kesäkunnossapitoa. Nopeusrajoitusten lasku parantaa liikenneturvallisuutta, sillä ajonopeuden lasku vähentää törmäyksen tai kaatumisen todennäköisyyttä ja pienentää mahdollisen onnettomuuden seurauksia. Vii-

konloput yöaikailla nopeusrajoituksilla tavoitellaan päihtyneenä tapahtuneiden onnettomuuksien vähenemistä, huolimatta siitä, että lain mukaan sähköajoneuvoa ei saa kuljettaa yli 0,5 promillen humalassa tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena. Pelkällä lailla ja poliisivalvonnalla ei kuitenkaan todennäköisesti saada päihtyneenä ajamista kokonaan estettyä. Kauppakadulla ja toreilla nopeusrajoituksen tavoitteena on varmistaa, että sähköpotkulautailijalla on edellytykset muun liikenteen havainnointiin alueilla, joissa voi olla keskimääräistä enemmän ihmisiä. Kauppakadulla liikehuoneistojen ovet aukeavat suoraan kevyen liikenteen väylillä, jossa on merkittävä onnettomuusriski, jos nopeus on yli sallitun rajoituksen. Mikroliikenneluvan ansiosta koulujen ja päiväkotien piha-alueille ja urheilukentille saadaan palveluntarjoajia sitova pysäköintikielto, jolloin turvallisuutta heikentävä pysäköinti saadaan estettyä.

Kaupunki ei ole aikaisemmin voinut määrätä toimintakaudesta. Toiminta on voinut alkaa keväällä ennen kuin kaupunki on antanut sille hyväksyntänsä, sekä jatkunut syksyllä myös sen jälkeen, kun kaupunki on kehottanut poistamaan sähköpotkulaudat pois kunnossapidon tieltä. Mikroliikenneluvalla kaupunki voi asettaa palveluntarjoajille sitovat rajat toimintakauteen, mikä helpottaa kunnossapitoa.

Mikroliikenneluvan ansiosta kaupunki voi asettaa tapahtumien, väenkokouksien ja tilapäisten työmaiden aikana poikkeavia rajoituksia. Näillä voidaan vähentää haittaa aiheuttavaa pysäköintiä, ja parantaa liikenneturvallisuutta tilanteissa, joissa väkeä on liikkeellä paljon tai jossa kulkuväylät ovat tavallista kapeampia.

Esteettömyyteen lupaehdoilla ennakoidaan olevan suotuista vaikutus. Edullisin vaikutus ennakoidaan olevan alueilla, joissa pysäköinti kielletään muualla paitsi erikseen sallituilla paikoilla. Geoaitauksen ansiosta käyttäjä ei pysty pysäköimään ehdon vastaisesti. Tarvittaessa geoaitauksia voidaan lisätä, mikäli jollakin alueella esiintyy jatkuvaa väärinpysäköintiä.

Muilla alueilla pysäköinnin säätely perustuu käyttäjien ohjeistukseen soveluksessa sekä pakotettuun valokuvan ottamiseen ajon päätteeksi. Käyttäjä voi kuitenkin pysäköidä ohjeiden vastaisesti, sillä sitä ei ole teknisesti estetty. Kaupunki ei voi antaa käyttäjälle sanktiota, mutta kaupunki voi tehdä mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti pysäköidylle ajoneuvolle lähi- tai varastosiirron ja laskuttaa siirrosta palveluntarjoajaa. Palveluntarjoaja voi halutessaan sanktioida käyttäjää. Kaikkiin väärin pysäköinteihin kaupunki ei kuitenkaan ehdi puuttumaan, joten kaikkea esteellistä pysäköintiä ei mikroliikenneluvalla pystytä ehkäisemään.

Luvan hakeminen ja myöntäminen

Ohjeet mikroliikenneluvan hakemiseen julkaistaan kaupungin nettisivuilla. Palveluntarjoajat hakevat lupaa toimittamalla kaupungille tiedot toiminnastaan sähköisen eLupa-järjestelmän kautta.

Kunnan on myönnettävä mikroliikennelupa kaikille hakijoille. Lupaprosessin nopeuden varmistamiseksi esitetään, että kaupungininsinöörille ja yhdyskuntainsinöörille annetaan valtuus myöntää ja tarvittaessa peruuttaa mikroliikenneluvat.

Luvan voimassaolo ja lupaehtojen muokkaus luvan aikana

Liikenteen palvelulain mukaan kunta voi määritellä luvan pituuden, mutta se voi olla korkeintaan 5 vuotta.

Laki mahdollistaa, että kunta voi perustellusta syystä muuttaa tai liittää mikroliikennelupaan luvan voimassa ollessa uusia ehtoja, jos muutokset ovat liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi vaaraa aiheuttavan pysäköinnin vuoksi lisättävä pysäköintikielto, nopeusrajoituksen laajentaminen uuteen paikkaan, käyttökieltoalueet, jossa on tapahtunut vaaratilanteita tai ilkivaltaa. Tapah-tuman tai tietyön vuoksi voidaan asettaa väliaikaisia rajoituksia.

Ehtoja, jotka eivät ole välttämättömiä, mutta katsotaan muuten tarpeelliseksi, voidaan muuttaa tai lisätä lupakauden vaihtuessa.

Jotta luvan ehtoihin olisi mahdollisuus tehdä muutoksia nopeastikin, esitetään, että kaupungininsinöörille annetaan valtuus päättää sellaisista tarpeelliseksi tai välttämättömäksi katsotuista muutoksista, jotka eivät muuta lupaehtojen keskeisiä periaatteita.

Koska kyseessä on täysin uusi lupatyyppe ja ehdot, joiden tehoa ei vielä tunneta, tarkoitus on, että luvat myönnetään toimintakausittain yhdeksi toimintakaudeksi kerrallaan. Toiminnan ja kokemusten vakiintuessa luvan myöntäjä voi harkita pidemmänkin toimintakauden myöntämistä.

Luvan valvonta

Lupaehtojen valvominen on kunnan vastuulla. Lupaehtojen noudattamisen valvontaan tai ajoneuvojen siirtoihin ei esitetä lisäresursseja, vaan niitä tehdään muun työn lomassa.

Luvan hinta ja siirtomaksut

Kunnan mikroliikenneluvan käsittelystä perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia.

Mikroliikenneluvan käsittelymaksuksi esitetään olevan samansuuruinen kuin kulloinkin voimassa oleva lupamaksu katutyö- ja sijoituslupien luvituksesta. Tänä vuonna ko. maksun suuruus on 176 €. Kyseessä on veroton viranomaismaksu.

Lakiin ajoneuvojen siirtämisestä on lisätty 1.8.2025 pykälä, jonka mukaan kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa välittömästi lähi- tai varastosiirron, mikäli mikroliikenneluvan piirissä oleva ajoneuvo on pysäköity mikroliikenneluvan vastaisesti. Lähisiirrosta esitetään perittävän 50 €/laite ja varastosiirrosta 100 €/laite. Varastosiirto tehdään kaupungin varikolle osoitteeseen Käsityökatu 42–44.

Lupaehtojen tarkka sisältö on päätösliitteenä.

Tekninen johtaja:

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä päätösliitteen mukaiset mikroliikennelupaehdot ja asettaa ne julkisesti nähtäville 30.10-19.11.2025 väliseksi ajaksi.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Asiantuntijana oli kaupungininsinööri Jani Viljakainen.

Tekninen lautakunta 9.12.2025 § 188

Kaupungininsinööri Jani Viljakainen, p. 040 843 0500

Mikroliikennelupaehdot olivat nähtävillä 30.10-19.11.2025 välisen ajan ja niihin saatiin yksi lausunto. Lausunnonantaja vaatii lupaehtoihin muutoksia.

Lausunnon johdosta lupaehtoihin esitetään tehtävän seuraavat muutokset:

1. Kaupunki muuttaa hakemuksien jättämisen määräaika vaatimusta siten, että vaatimus muutetaan suositukseksi. Hakemuksia vastaanotetaan myös toimintakauden aikana ja hakemusten käsittelyajaksi määritetään 21 vrk, joka on vastaava kuin katu- ja yleisten alueiden lupakäsittelyjenkin kohdalla. Käsittelyajassa on huomioitu kaupungin käytettävissä olevat resurssit lupakäsittelyihin.
2. Kaupunki muuttaa viikonloppuöisin olevan nopeusrajoituksen 15 km/h:ssa kuten lausunnossa esitetään. Mikäli tilastojen kautta on nähtävissä onnettomuuksien tihtymistä öiseen aikaan, on kaupungin mahdollisuus harkita nopeusrajoituksen alentamista 10 km/h:ssa.
3. Lupaehdoista poistetaan ehto, joka määrää, että toimijalla tulee olla tarvittaessa valmius poistaa laitteet kokonaan käytöstä tapahtumien aikana. Ei ole perusteltua poistaa laitteita kokonaan käytöstä, koska liikenneturvallisuutta voidaan tapahtumien aikana tarvittaessa parantaa asettamalla tilapäisiä ajokieltoalueita tai nopeusrajoitusalueita.
4. Lupaehdoista poistetaan kohta "Palautekanava tulee olla käytettävissä ilman erillisen käyttösovelluksen lataamista". Kyse on asiakaspalveluun kohdistuva vaatimus, eikä laki anna kunnalle toimivaltaa määrätä yksityiskohtaisesti palvelukanavan järjestämisestä, ellei vaatimus perustu liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiin ehtoihin.

Muilta osin nähtävillä olleita mikroliikennelupaehdoja ei esitetä muutettavan, koska lupaehdot ovat tarpeellisia ja välttämättömiä liikenneturvallisuuden, esteettömyyden tai katujen kunnossapidon vuoksi.

Liitteenä on päivitetty mikroliikennelupaehdot, joihin on punaisella merkitty muutettavaksi esitetyt asiat sekä vastine lausunnossa esitettyihin vaatimuksiin.

Tekninen johtaja:

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä päätösluonnoksen mukaiset mikroliikennelupaehdot, vastineen lausuntoon ja mikroliikennelaitteita koskevat siirtomaksut (lähisiirto 50 €/laite, varastosiiro 100 €/laite). Varastosiirot tehdään kaupungin varikolle osoitteeseen Käsityökatu 42-44.

Tekninen lautakunta päättää myöntää kaupungininsinöörille valtuuden päättää sellaisista tarpeellisista tai välttämättömistä katsotuista muutoksista (esimerkiksi pysäköintikielto-, alueiden käyttökielto- ja nopeusrajoituk-

set), jotka eivät muuta lupaehtojen keskeisiä periaatteita sekä myöntää kaupungininsinöörille ja yhdyskuntainsinöörille valtuuden myöntää ja tarvittaessa peruuttaa mikroliikenneluvat.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Asiantuntijana oli kaupungininsinööri Jani Viljakainen.